

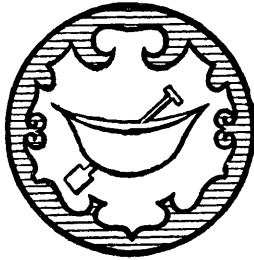
DZIENNIK

ZARZĄDU

Redakcja i administracja
ul. Pomorska 18. Tel. 2-93.

Administracja czynna od godz. 9-12 wp.
Redakcja od godz. 2-3 po południu.

Prenumerata: Miesięcz. zł. p. 0.60.

M. ŁÓDZI

Ogłoszenie: Wiersz nonparelowy (cztery
szp. na stronie) zł. p. 0.15-Przed tekstem
zł. p. 0.45 — za wiersz (dwie szpalty na
stronie) Drobne zł. p. 0.03 za wyraz.
Najmniejsze ogłoszenie zł. p. 0.30.—

Gen. egzemplarza zł. p. 0.15.

№ 25. (248.)

Łódź, wtorek 17 czerwca 1924 r.

Rok VI.

Zamierzenia Skarbowe Zarządu m. Łodzi na rok 1924

Exposé p. prezydenta Cynarskiego, wygłoszone na posiedzeniu
Rady Miejskiej w dniu 5. VI. r. b.

Prześwietna Rado!

Magistrat m. Łodzi, wybrany przez Radę Miejską w d. 24 lipca 1923 r., staje po raz pierwszy przed Prześwietną Radą ze swemi zamierzeniami skarbowymi. Zamierzenia te obejmują okres czasu od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 1924 r. Obecnie znajdujemy się prawie w połowie tego okresu, naturalną więc jest rzeczą, że wyjaśnienia, składane przeze mnie w imieniu Magistratu, mają częściowo charakter retrospektywny i prócz planów i projektów Zarządu Miasta na najbliższą przyszłość zawierają rzut oka wstecz na dotychczasową przeszłość dziesięciomiesięczną gospodarke zarządu naszego miasta.

Nowy Magistrat, obejmując rządy miasta w swe ręce, zastał finanse naszego samorządu w stanie krytycznym: urzędnicy i oficjaliści miejscy otrzymywali pensje ratami, ze znacznym opóźnieniem, inwestycje były w zaniedbaniu, zadłużenie w sferach rządowych — poważne, w Kasie Miejskiej znajdowała się znikoma ilość gotówki.

Magistrat zmuszony był w pierwszym miesiącu swych rządów zaciągnąć w Ministerstwie Skarbu pożyczkę w wysokości 8.000.000.000.— marek dla spłacenia zobowiązań terminowych. Podkreślam, że pożyczka ta była pierwszą i ostatnią, z jaką korzystał obecny zarząd miasta. Od września 1923 roku samorząd łódzki począł stawiać pierwsze kroki o własnych siłach, bez zasiłków państwowych, i po paru miesiącach doszedł do równowagi budżetowej, pomimo ciężkiej sytuacji finansowej w całym państwie, katastrofального spadku waluty i związanego ze wzrastającym kryzysem ekonomicznym bezrobocia.

W przekonaniu, że dobre rządy można mieć o tyle, o ile ma się dobre finanse, Magistrat zapoczątkował w swym zakresie działania sanację skarbową, idącą w dwóch kierunkach: zmniejszenia zbędnych i nieprodukcyjnych wydatków oraz powiększenia wpływów — w granicach, dozwolonych przez Ustawę z dnia 11 sierpnia 1923 roku o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych.

Pomimo złowieszczych prorocत्व pewnego odłamu prasy, od samego początku funkcjonowania obecnego Magistratu niezycliwie usposobionego dla wszelkich poczynań Zarządu Miasta, Magistrat, wybrany pod hasłem uzdrowienia finansów i ulepszenia gospodarki komunalnej, nie zanied-

bał prac inwestycyjnych w zakresie szpitalnictwa, robót brukarskich, budowy łaźni ludowej, wznoszenia gmachów szkół powszechnych i t. p. Jako widomy pierwszy rezultat tych zabiegów, powstał gmach szkoły powszechnej przy ul. Konstantynowskiej № 27, którego poświęcenie odbyło się w dniu 4 listopada 1923 roku.

Przewidywania pesymistów na szczęście dla kraju i miasta się nie sprawdziły, i oto do rozpraw budżetowych przystępujemy w szczęśliwej chwili, gdy, dzięki zgodnym wysiłkom rządu i całego społeczeństwa, gospodarka państwowa, wybrnąwszy z odmetów inflacyjnego chaosu, poczyna opierać się mocno i pewnie na stałym łądzie uregulowanych stosunków finansowych. Jak w gospodarce państwowej dopiero ten zdawna oczekiwany sanacyjny zwrot pozwala na torowanie bitych dróg, wiodących ku lepszemu jutru, tak samo i w życiu samorządu uchwycenie punktu oparcia, tkwiącego w poprawie stosunków ogólnych, pozwoli na racjonalne spełnienie tych różnorodnych zadań, które są treścią i rdzeniem pracy samorządowej.

Budżet zarządu miejskiego układany był na jesieni roku ubiegłego, w dobie największych skoków dewaluacyjnych, w chwili, stawiającej nas wobec najbardziej ponurych zagadek przyszłości. Przerachowany i ustalony we fankach złotych, według relacji ich do marki polskiej na dzień 1 października 1923 roku, budżet ten nosić musi znamię tymczasowości i przejściowości, pod których znakami nie tylko myśmy żyli, lecz i Polska cała do początków lutego r. b. Dopiero ostatnie miesiące sprowadziły, jak wspominałem wyżej, radykalną poprawę sytuacji. Tę zmianę warunków i okoliczności, wypływającą z rozjaśnienia horyzontów naszego życia finansowego, wzięła, oczywiście, pod baczną uwagę Komisja Skarbowo-Budżetowa, której filtr wygładził pewne nierówności, uzupełnił pewne luki i braki preliminarza budżetowego, przedłożonego z konieczności poniekąd in crudo przez Magistrat. Oczywiście szkielet zamierzeń, rusztowanie, na którym się one wspierają, pozostały bez zmian istotnych; modyfikacje i poprawki dotyczą przeważnie szczegółów, zmierzając do umożliwienia jaknajpełniejszego rozwinięcia działalności zarządu miejskiego w głównych działach gospodarki samorządowej, kosztem pewnych redukcji i oszczędności w mniej istotnych i ważnych pozycjach.

Zmiany i poprawki, wniesione przez Komisję Skarbowo-Budżetową i umotywowane szczegółowo przez p. radnego-referenta, oparte, zwłaszcza w dziale wpływów, na praktyce pierwszych czterech miesięcy roku bieżącego, zostały uzgodnione na posiedzeniach Komisji ze stanowiskiem Magistratu, który aprobejuje powyższe modyfikacje. Dzięki temu preliminarz został zestawiony bez deficytu.

Zanim przejdę do omówienia poszczególnych części preliminarza budżetowego, rozpadającego się, nie licząc działów autonomicznych, a m. Wydz. Handlowego i Gazowni Miejskiej, na 11 działów, — pragnę w tym wstępie podkreślić pewien moment, wielce symptomatyczny dla polityki budżetowej obecnego zarządu miejskiego i będący niejako wykładnikiem stosunku Magistratu zarówno do Rady Miejskiej, jak do ogółu obywateli naszego miasta, mających wszelkie prawo domagać się od nas ścisłego wyliczenia się z sum i podatków, wpływających do kasy miejskiej. Otóż chcę zwrócić uwagę Prześwietnej Rady, że budżet na rok 1924 rozpatrujemy jeszcze przed upływem 1-go półrocza, co jest w stosunkach łódzkich i nie tylko zresztą łódzkich zjawiskiem dość niezwykłym. Preliminarze budżetowe Magistratu m. Łodzi w latach ubiegłych rozpatrywane były w Radzie Miejskiej dopiero w końcu danego roku budżetowego, tak naprz. do rozpatrywania budżetu na rok 1921 Rada Miejska przystąpiła dopiero w dniu 6 października tegoż roku, na rok 1922 — w dniu 16 września tegoż roku, w roku zaś 1923, z powodu rozwiązania Rady, budżet wcale nie był rozpatrywany. Źródłem dzia-

łałości finansowej Magistratu były prowizorja budżetowe. Choć lata ubiegłe wogóle traktować można, jako bardzo ciężkie prowizorja w rozwoju naszego odrodzonego Państwa, wszakże na kruchej podstawie prowizorjów oparta działalność samorządu, wykluczała prawie całkowicie szerszy rozmach w pracy, możliwość przewidywania na odleglejszą metę, budowania nie tylko na dziś, lecz na jutro i pojutrze. Nie chcę twierdzić, by takie względnie wczesne wniesienie do Rady Miejskiej zamierzeń budżetowych na rok bieżący było wyłączną naszą zasługą. Obok naszej szczerzej intencji jaknajszyszego rozpoczęcia gospodarki prawidłowej, ujętej w uregulowane granice pozycyij zatwierdzonego przez Radę Miejską preliminarza, i wysiłków w tym kierunku czynionych, — na ten pomyślny wielce zwrot w naszych stosunkach samorządowych złożyły się również przyczyny obiektywnej natury, — że wymienię tutaj waloryzację podatków miejskich oraz stabilizację waluty.

W przedłożonych zamierzeniach na rok 1924 Magistrat preliminował wydatków zwyczajnych (bez Wydziału Handlowego i Gazowni Miejskiej) 8.378.968.— złotych, wydatków nadzwyczajnych 3.827.627.— złotych, wpływów zwyczajnych 5.666.807.— zł., wpływów nadzwyczajnych 1.697.560.— zł., czyli, że przewidziany deficyt wynosił w budżecie zwyczajnym 2.707.161.— złotych i nadzwyczajnym 2.130.067.— złotych. Po rozpatrzeniu preliminarza Komisja Skarbowo-Budżetowa podniosła zwyczajne wpływy do 12.205.287.—, nadzwyczajne do 1.973.128.— złotych, jednocześnie wydatki zwyczajne podniosła do 10.682.383.—, nadzwyczajne zmniejszyła do złotych 3.496.082.— Tym więc sposobem budżet okazał się bezdeficytowy.

Różnica preliminowanych przez Magistrat, a uchwalonych przez Komisję Skarbowo-Budżetową kwot, znajduje poniższe uzasadnienie:

Magistrat obliczenie swe oparł na wpływach i wydatkach za 9 mies. roku 1923, przyczem preliminowane kwoty przeliczono według relacji 1 frank = 1 miljonowi marek.

Podjęte w ostatnim kwartale r. ub. przez władze państwowe i ciała ustawodawcze energiczne kroki, zmierzające do sanacji Skarbu Państwa, a przede wszystkim wprowadzenie w życie ustawy z d. 6 grudnia 1923 r. o zastosowaniu stałej jedności do obliczenia danin i niektórych dochodów publicznych (D. U. R. P. № 127 poz. 1044), mającej fundamentalne znaczenie dla całej zainicjowanej akcji sanacyjnej, siłą rzeczy, zmienić musiało projekt budżetu.

Przedłożone przeto Komisji Skarbowo-Budżetowej preliminowane pierwotnie kwoty, rozpatrywane dopiero w maju r. b., stały się nierealnymi.

Komisja Skarbowo-Budżetowa, dokonywując poprawek, przyjęła za podstawę do obliczenia ogólny wpływ podatków i opłat miejskich za I kwartał r. b., a więc przyjęła okres, w którym cytowana powyżej ustawa, z dnia 6 grudnia 1923 roku nabrała już mocy obowiązującej, przy obliczeniu zaś wydatków wspomniana Komisja powiększyła preliminowane wydatki personalne o 50%, do innych zaś wydatków — zastosowała obowiązujące w dniu 1 kwietnia 1924 roku ceny.—

Jeżeli Prześwietna Rada pragnie wiedzieć, jaki jest stosunek płac pracowników miejskich do ogółu wydatków, to wzrost wydatków na te płace ilustrują następujące cyfry:

w styczniu r. b.	wydatki te wynosiły	226.283.—	złotych
w lutym	"	442.563.—	"
w marcu	"	474.184.—	"
w kwietniu	"	479.389.—	"

licząc za ostatnie 8 mies. r. b. wg. pórborów kwietniowych, otrzymamy (po zaokrągleniu) 3.835.555.— "

Razem płace pracowników miejskich wyniosą 5.457.976.— złotych w roku bież. t. j. 45,1% ogólnych wydatków.

W mies. sierpniu r. ub. pensje pracowników miejskich wyniosły mk. 5.908.784.311.—, co stanowiło 52,8% ogólnych wydatków.

W mies. kwietniu r. b. pobory pracowników miejskich wyniosły 479.389.— zł., co stanowiło 47,9% ogólnych wydatków. a mianowicie:
pobory członków Magistratu 1% ogólnych wydatków,

„	prac. administr.	15,4%	„	„	,
„	„ zawodowych	12,7%	„	„	,
„	oficjalistów	9,4%	„	„	,
„	praktyk., gońców i sprzątaczek	1,1%	„	„	,
„	rzemieślników i ro- botników	8,8%	„	„	,

* * *

W szeregu inwestycji miejskich, dokonanych przez obecny Zarząd Miasta, należy przede wszystkim wymienić: budowę szkół przy ul. Nowo-Marysińskiej (73 miliardów), przy ul. Cegielnianej (81 m.), przy ul. Nowo-Targowej (13 m.), przy ul. Konstantynowskiej (7,9 m.), budowę Łaźni Ludowej (34 m.), nadbudowę oficyny nad lokalem Kasy Miejskiej, rozszerzenie szop w składzie głównym przy Al. I Maja i inne. Na inwestycje te Magistrat wydatkował w czasokresie od 1 sierpnia do 31 grudnia 1923 roku sumę złotych 96.417.—, czyli miesięcznie złotych 19.283.—, w czasokresie zaś od 1 stycznia do 30 kwietnia 1924 roku sumę 102.809.— złotych, czyli miesięcznie średnio złotych 25.702.— Z rozpoczęciem sezonu wiosennego rozpoczęły się intensywnie prowadzone prace nad ułożeniem bruków w centrum miasta i w dzielnicach robotniczych.

Rozpatrując kolejno zamierzenia poszczególnych działów gospodarki miejskiej, należy uwydatnić, że wszystkie idą po linii **wzniesienia budowy samorządu, rozszerzenia zakresu jego działalności oraz podniesienia sprawności administracyjnej.**

Zarząd Główny.

W dziale Zarządu Głównego zaczęto pracę od wytknięcia sobie jasnej linii, że główne kierownictwo wszystkimi poczynaniami tutaj spoczywa. Bierne jak poprzednio, załatwianie spraw, napływających ze wszystkich działów gospodarki samorządowej, musiało ustać. Zarząd Główny silną ręką ujął ster, nadając kierunek zdecydowany. Uznając zasadę **decentralizacji w sprawach fachowych** poszczególnych działów, Zarząd Główny dąży niezmiennie i konsekwentnie do **centralizacji w sprawach administracyjnych.**

Rozrzucenie jednorodnych agend w poszczególnych działach skasowano, grupując je w wydziałach fachowych przy równoczesnym włożeniu maximum odpowiedzialności za sprawność fachową. Nadano jednolity kierunek organizacji przez **opracowanie statutów organizacyjnych** dla wydziałów Magistratu. Dokonanie tej pracy zakończy ostatecznie decentralizację w sprawach fachowych, rozgraniczenie i podział pracy, który jest pierwszorzędym warunkiem sprawności organizacyjnej.

Scentralizowanie zaś władzy administracyjnej prowadzi do **uzgodnienia działalności** poszczególnych działów gospodarki miejskiej oraz do narzucenia programu **jaknajdalej idących oszczędności.** W szeregu uchwał Magistratu oraz rozporządzeń skasowano nieprodukcyjne wydatki oraz polecono stosowanie metod, zmniejszających w sposób korzystny i celowy wydatki konieczne.

Rozumiejąc, że personel administracyjny jest środkiem do wykonania zadań samorządu, zastosowano **daleko idące środki oszczędności w jego utrzymaniu**. Skasowano łączenie kilku stanowisk w jednej osobie, zniesiono nieprawnie pobierane świadczenia i dodatki, zaprowadzono ścisłą kontrolę wydatków uposażeń i dodatków do nich.

Dążąc do podniesienia stopnia odpowiedzialności personelu administracyjnego oraz do wyraźnego sprecyzowania jego obowiązków i praw, opracowano, a częściowo zmodyfikowano **przepisy, regulujące w sposób definitywny stosunek zarządu miasta do pracowników**. Przy tej pracy Magistrat kierował się zasadą, iż w przepisach znaleźć powinny zabezpieczenie interesy obopólne: zarządu miasta i pracowników. Magistrat bowiem zdecydowany jest wprowadzić je w życie w całej rozciągłości, aby nie pozostawały, jak poprzednio, martwą literą.

Na ich podstawie opracowane zostaną **regulaminy urzędowania**, które powiążą sprawy, dotychczas decydowane od wypadku do wypadku.

W związku z opracowaniem statutów organizacyjnych dla wydziałów Magistratu oraz przeprowadzeniem podziału pracy nastąpi **ustalenie etatu administracyjnego**, który zostanie wniesiony do Rady Miejskiej. Będzie to podstawą dla ustalania stanowisk urzędniczych. Etat z roku 1920 został zmieniony, przyczem nie liczą się z jego przestrzeganiem. Również w czasie najbliższym nastąpi sprecyzowane oznaczenie stanowisk urzędniczych, przez co zostaną definitywnie uporządkowane stosunki hierarchiczno-służbowe.

Wszystko to będzie jednak mogło znaleźć wyraz w budżecie roku przyszłego, który obecnie już jest układany.

Zarząd Główny dąży wszelkimi siłami do osiągnięcia w sprawie budżetu stanu prawnego. Mamy głęboką ufność, że preliminarz na rok 1925-ty będzie wniesiony do Rady Miejskiej w dniu 1 października, zgodnie z Dekretem o samorządzie miejskim z dnia 4 lutego 1919 roku, a z rozpoczęciem roku budżetowego 1925-go miejska gospodarka finansowa będzie najściślej wykonywana według preliminarza.

Wydział Finansowo-Obrachunkowy.

W ubiegłym roku budżetowym na wydatki dla wszystkich wydziałów administracyjnych prelinowano mk. 18.807.961.935.—, w bieżącym roku budżetowym prelinowano mk. 15.078.142.400.000.— (8.378.968.— złotych).

W pojedynczych wydziałach cyfry te przedstawiają się następująco:

Na wydatki Wydziału Opieki Społecznej prelinowano w ubiegłym roku budżetowym mk. 1.328.548.769.—, w bieżącym roku budżetowym mk. 1.327.660.200.000.— (737.589.— złotych).

Na wydatki Wydziału Oświaty i Kultury prelinowano w ubiegłym roku budżetowym mk. 4.500.816.583.—, w bieżącym roku budżetowym mk. 3.604.267.800.000.— (2.002.371.— złotych).

Na wydatki Wydziału Budownictwa prelinowano w ubiegłym roku budżetowym mk. 5.221.580.588.—, w bieżącym roku budżetowym mk. 2.833.201.800.000.— (1.574.001.— złotych).

Na wydatki Wydziału Zdrowotności Publicznej prelinowano w ubiegłym roku budżetowym mk. 3.078.374.934.—, w bieżącym roku budżetowym mk. 3.138.784.200.000.— (1.743.769. złotych).

Na wydatki Wydziału Gospodarczego prelinowano w ubiegłym roku budżetowym mk. 1.887.414.809.—, w bieżącym roku budżetowym mk. 1.788.602.400.000.— (998.668.— złotych).

Wydatki wszystkich wydziałów administracyjnych w ubiegłym roku budżetowym wyniosły mk. 547.362.857.088.— Na pokrycie tych wydatków wpłynęło w ubiegłym roku budżetowym z podatków i opłat mk. 643.321.766.929.—, czyli, że podatkami pokryto 117,5% ogólnych wydatków.

Obecnie, w bieżącym roku budżetowym wpłynęło w czasie od dnia 1 stycznia do dnia 30 kwietnia z podatków i opłat mk. 5.974.925.920.604.— (3.819.403.— złotych), uwzględniając zaś ten sam stosunek do końca roku budżetowego otrzymamy po przemożeniu przez 3 — mk. 17.924.777.761.812. (9.958.209.— złotych, przy ogólnych wydatkach z wydziałów administracyjnych za pierwsze 4 miesiące mk. 6.994.491.519.046.— (3.885.828.— złotych), które po przemożeniu przez 3 wyniosą mk. 20.983.474.557.138.— (11.657.485.— złotych), czyli, że według projektu Magistratu wpływy z podatków miały pokryć 85,4% ogólnych wydatków, jednakże wobec poczynionych przez Komisję Skarbowo-Budżetową zmian wpływy z podatków w zupełności pokryją wydatki.

Wydział Podatkowy.

Wydział Podatkowy oparł swą działalność na uchwalonej w dniu 11 sierpnia 1923 roku Ustawie o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych, ogłoszonej w Dz. Ust. № 94 z dnia 26. IX. 1923 r., mającej za zadanie doprowadzenie budżetów związków komunalnych do równowagi. Ustawa ta jednak, jako nie obejmująca nowych obiektów podatkowych, specjalnie w stosunku do samorządu łódzkiego, nie była w stanie wprowadzić radykalnych zmian do polityki podatkowej miasta. Jeżeli osiągnięto w okresie obecnej kadencji władz miejskich poniekąd równowagę w budżecie, przypisać to należy wprowadzonej w życie w grudniu r. ub. ustawie waloryzacyjnej, zabezpieczającej wartość wpływów podatkowych od dewaluacji. Pierwsze miesiące po wejściu w życie wspomnianej wyżej Ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych Wydział Podatkowy poświęcił uzupełnieniu wzgl. skorygowaniu prowizorycznym swych statutów podatkowych zgodnie z postanowieniami tej ustawy. Następnie opracowano projekty statutów o podatkach, przez miasto nie pobieranych: od gruntów, od budynków, od spadków i darowizn; prócz tego opracowano projekty statutów o podatku od zbytku mieszkaniowego, o podatku od oświetlenia elektrycznego w lokalach z wyszynkiem alkoholu, o opłatach za prawo jazdy po mieście, o podatku od posiadania przedmiotów zbytku, od towarów, przywożonych drogami żelaznymi; wystąpiono do władz nadzorczych o zatwierdzenie przyjętych przez Radę Miejską projektów podatkowych na cele budowy gmachów szkolnych i domów wychowawczych, tudzież statutów: podatku hotelowego, podatku od widowisk, zabaw i rozrywek, 4% -owej opłaty od umów o przeniesienie własności nieruchomości, podatku od psów i podatku od lokali. Tu jednak podkreślić wypada, że większość projektów Wydziału Podatkowego, aczkolwiek przyjętych przez Radę Miejską, nie uzyskała dotychczas zatwierdzenia ze strony władz nadzorczych z powodów, od Wydziału Podatkowego zupełnie niezależnych (niedostarczenie przez Oddział Obrachunkowy żądanych okólnikiem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych № 128 materiałów budżetowo-finansowych), część zaś (podatki inwestycyjne, podatek od paszportów zagranicznych) ze względów zasadniczych nie uzyskała sankcji.

Ponadto Wydział Podatkowy przedsięwziął energiczne kroki w celu redukcji kosztów eksploatacji podatków, pobieranych na rzecz miasta przez władze kolejowe i notarjuszy za inkaso (władze kolejowe z 10% na 5%). Sprawa zmniejszenia (z 10% na 4%) wynagrodzenia notarjuszy za inkaso podatku od weksli protestowanych znajduje się w toku.

Prócz tego uzyskano od Min. Skarbu podwyższenie do 9% wynagrodzenia za wymiar i pobór państwowego podatku od dochodu (poprzednio 3%). Nadto sporządzono spisy płatników państwowego podatku majątkowego, który to obowiązek odnośna Ustawa na gminę nakłada.

Zamierzenia Wydziału na najbliższy okres czasu będą szły w kierunku przede wszystkim uzyskania od władz nadzorczych zatwierdzenia wszystkich swych projektów, zrealizowania poboru nowych podatków, ustawowo dopuszczonych, a dotychczas nie pobieranych, a wreszcie reorganizacji biura, w szczególności Działu Sekwestracyjnego.

(D. c. n.)

Dział sprawozdawczy.

Protokół

17 (II sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dn. 5 czerwca 1924 r.

Komplet radnych: 74, obecnych radnych: 67

Komplet członków Magistratu: 11, obecnych członków Magistratu 11.

Posiedzenie otworzył o godz. 8 minut 10 wiecz. Prezes Rady Miejskiej Dr. B. Fichna, w obecności quorum Rady (78 członków), zaprosiłszy do stołu prezydjalnego radnych-sekretarzy W. Credową i A. Cyrańskiego, oraz dyrektora Biura Rady Miejskiej, p. P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Krótkie zapytanie:

a) 1. r. Rapalskiego: Na jednym z poprzednich posiedzeń Rady Miejskiej było odczytane pismo Województwa, unieważniające uchwałę R. M. w sprawie rr. Lichtensteina i Milmana. W piśmie tem jest ustęp, że o decyzji Województwa należy zawiadomić zainteresowanych. R. Rapalski zapytuje, czy R. M. wzgl. Magistrat wykonał odnośne polecenie Województwa i czy o decyzji Województwa zostali rr. Lichtenstein i Milman zawiadomieni.

2. oświadczenie przewodniczącego, że udzielił odpowiedzi na następnym posiedzeniu Rady Miejskiej.

b) 1. r. Bartzaka, czy Magistratowi jest wiadomo, że na składach miejskich przy ulicy Al. Kościuszki 80 złożono cement na dworze pomimo wyraźnego zarządzenia kierownictwa, że cement ten ma być złożony w magazynach, gdzie jest dostatecznie miejsca na pomieszczenie jeszcze szeregu wagonów cementu. Kierownik Stajni Misiak zamknął stajnię i nie pozwala na złożenie cementu, który od 22. 5. do 3 b. m. znajdował się na dworze. R. Bartzaka wobec powyższego zapytuje, co Magistrat zamierza uczynić przeciwko wspomnianemu pracownikowi

Magistratu, który nie wypełnia poleceń i w ten sposób naraża miasto na straty.

2. odpowiedź przewodniczącego, że Magistrat udzielił wyjaśnień na następnym posiedzeniu Rady Miejskiej.

c) 1. r. Bartzaka: W ogrodach miejskich odbywa się sprzedaż kwiatów, przyczem radny Bartzak zauważył, że sprzedaż ta nie jest należycie zorganizowana; sprzedający odbierają pieniądze nie zapisując wpływów i bez wydania odbiorcom dowodów. R. Bartzak zapytuje, czemu podobny stan rzeczy należy przypisać i czy Magistrat zamierza w tej dziedzinie zaprowadzić należyłą kontrolę.

2. odpowiedź przewodniczącego, że Magistrat udzielił odpowiedzi na następnym posiedzeniu Rady Miejskiej.

d) 1. r. Bartzaka: Zarządzający stajniami, pracownik Misiak, posługuje się końmi miejskimi dla celów osobistych, a m. konie miejskie przywożą go do pracy i odwożą z powrotem stale do domu. R. Bartzak zapytuje Magistrat czy wszyscy urzędnicy korzystają z tego rodzaju przywileju.

2. odpowiedź przewodniczącego, że Magistrat udzielił wyjaśnień na następnym posiedzeniu Rady Miejskiej.

e) 1. r. Bartzaka: Z jakich powodów padł ostatnio jeden z koni miejskich, czy Magistrat w tej sprawie przeprowadził dochodzenie, albowiem wiadomo, że koń ten się zmarował tylko dzięki nieodpowiedniemu obchodzeniu się.

2. odpowiedź prez. Cynarskiego: Jest faktem, że koń, kupiony niedawno, zdechł. Wobec tego, że zachodziła obawa, czy śmierć ta była naturalną, zostało rozpoczęte dochodzenie i polecono urzędnikowi, który wczoraj dochodzenie rozpoczął, aby w najbliższych dniach przedstawił rezultat.

f) 1. r. dr. Schweiga: Wobec tego, że podatek od prądu elektrycznego w wysokości 15 proc. z rokiem 24 został skasowany, a mimo to elektrownia podatek ten ściąga, r.

Schweig zapytuje czy sumy, ściągnięte przez elektrownię, wpłynęły do Kasy Miejskiej, czy uległy waloryzacji i co Magistrat zamierza uczynić, żeby te pieniądze zwrócone zostały tym konsumentom, od których je pobrano nieprawnie.

2. odpowiedź ławn. Kulamowicza w imieniu Magistratu, że Magistratowi nie jest wiadomo, żeby elektrownia w roku bieżącym pobierała ten podatek. Sumy oczywiście wpływają, ale są one zaległościami z roku ubiegłego. Na rok bieżący jest przygotowany statut, który wczoraj w Komisji Skarbowo-Budżetowej był rozpatrywany. Magistrat w każdym razie za czynny elektrowni odpowiadać nie może. O ile okażą się nieprawidłowości, że elektrownia nie stosuje się ściśle do ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych, rozumie się, że Magistrat będzie musiał tę rzecz uregulować.

g) 1. r. Romanowskiego: Na ul. Piotrkowskiej pomiędzy Karola i Emilji jest reperowana jezdnia, przyczem do brukowania używa się szlaki zamiast szabru, którą jednocześnie miesza się z piaskiem. R. Romanowski zapytuje, czy Magistratowi wzgl. Wydziałowi Budownictwa jest to wiadome i co zamierza uczynić, żeby tego rodzaju mieszanka przy brukowaniu, przy reperacji bruku nie była stosowana.

2. odpowiedź ławn. Folkierskiego w imieniu Magistratu, że używanie szlaki zostało raz na zawsze zabronione; szczegółowej odpowiedzi Magistrat udzieli na następnym posiedzeniu.

h) 1. r. Rode: Nie otrzymawszy ostatnio wyczerpującej odpowiedzi w sprawie bruków, r. Rode zapytuje Magistrat, czem tłumaczy się, że ulice, które w zeszłym sezonie były całkowicie przebrukowane, dziś znajdują się w stanie niemożliwym, jak np. ul. Kątna. Dalej, nawet ulice przebrukowane w tym sezonie, też wykazują masę defektów, np. ul. Skwerowa. R. Rode zapytuje Magistrat, czy zdaje sobie sprawę z tego, że wykonanie robót brukarskich w zupełności nie odpowiada wymaganiom miasta nowożytnego i uważa, że Wydział Budownictwa, wydając horrendalne sumy na tak nietrawne roboty powinien zorganizować w tej dziedzinie należyłą kontrolę.

2. odpowiedź ławn. Folkierskiego w imieniu Magistratu, że co do ul. Kątnej, która została w roku ubiegłym zabrukowana, została ona odebrana przez komisję. Przedsiębiorca który roboty wykonał, pozostawił odpowiednią

kaucję w kasie miejskiej, więc dochodzenie przeprowadzi się i pociągnie się go do odpowiedzialności. To samo co do ul. Skwerowej. Co do ul. Dzielnej, która została wykonana, nim obecne korporacje objęły zarząd miasta, ta sprawa też będzie rozpatrzona, jednak narazie Magistrat wstrzymuje się od dania odpowiedzi, dopóki nie będzie wybrukowany odcinek od Skwerowej i wtedy zawezwie przedsiębiorcę do naprawy tej części, którą wykonał w zeszłym roku na własne.

i) 1. r. Klima: Dlaczego Magistrat dotychczas nie rozpoczął robót przy budowie gmachu szkolnego przy ul. Targowej i kiedy do robót tych zamierza przystąpić.

2. odpowiedź ławn. Folkierskiego w imieniu Magistratu, że informacje r. Klima są nieścisłe, dlatego że roboty są prowadzone przez cały maj; jest nawet uchwała, aby przyspieszyć roboty, żeby z końcem wiosny przyszłego roku szkoła była oddana do użytku.

j) 1. r. Rapalskiego: Na jakich warunkach Magistrat nabył plac przy ul. Ceglanej.

2. oświadczenie przewodniczącego, że Magistrat udzieli odpowiedzi na następnym posiedzeniu Rady Miejskiej.

k) 1. r. Rapalskiego: Dlaczego parki miejskie ostatnio są zamknięte w dniu świąteczne.

2. odpowiedź, prez. Cynarskiego w imieniu Magistratu: Uchwałą Prezydium Magistratu z dnia 19 maja postanowione było pozwolić Tow. Czerwonego Krzyża, Oddz. w Łodzi na urządzenie zabaw w parkach miejskich: Sienkiewicza, Poniatowskiego, Staszica, 3-go maja, w ubiegłą sobotę, 31 maja, w niedzielę, 1 czerwca, następnie w dn. 7, 8 i 9 czerwca. Było to zrobione w drodze wyjątku, gdyż Czerwony Krzyż jedynie raz do roku ucieka się do tego rodzaju dobroczynności i zwraca się z prośbą do Magistratu, żeby wziął udział w tygodniu Czerwonego Krzyża. Zwyczajem lat ubiegłych Czerwony Krzyż otrzymał te parki, tak było w zeszłym roku w dn. 20, 21 i 28 maja, t. j. w Zielone Świątki. Obecnie jednak, wobec tego, że zamknięcie parków wywołało niezadowolnienie wśród ludności, Prezydium Magistratu postanowiło zrewidować swoją poprzednią uchwałę i w dniu dzisiejszym został zaproszony p. Łyszkowski, zastępca p. wojewody, jako przedstawiciel Czerwonego Krzyża i po konferencji została powzięta uchwała, żeby w nadchodzącą sobotę, niedzielę i poniedziałek parki zostały otwarte, t. j. że wstęp do parków będzie wolny. Wobec tego Czerwony Krzyż

zwrócił się z prośbą o oddanie parków na 14 i 15 czerwca i kilka dni lipcowych. Prezydent Magstratu przyjął tę propozycję do wiadomości i o ile Magistrat zgodzi się, to będą parki oddane, jednak nie wszystkie razem, ale w każdą sobotę lub niedzielę inny park, tak że interes ludności na tem nie ucierpi.

c) oświadczenie r. Rapalskiego w tejże sprawie, że odpowiedź p. prezydenta nie zadawalnia go i w tej sprawie Frakcja złożyła odpowiedni wniosek. R. Rapalski uważa, że nie należy powtarzać błędów poprzedniego Magistratu, gdyż to był właśnie błąd zasadniczy, pozbawienie ludności parków w dni świąteczne. Magistrat nie powinien sankcjonować podobnej uchwały.

2. Odpowiedź Prezesa Rady Miejskiej w sprawie zapytania na poprzednim posiedzeniu R. M., zgłoszonego przez r. Pfeiffera odnośnie nieprzybywanie na posiedzenie R. M. r. Margolis, Prezes oświadcza, iż zgodnie z art. 18 Dekretu, radny traci mandat w wypadku, kiedy w ciągu 3-ch miesięcy nie przybywa na posiedzenie bez usprawiedliwiającego powodu. R. Margolis w lutym 1924 r. zgłosił do Prezydium R. M. list, w którym prosi, żeby Jego nieobecność uznać za usprawiedliwioną, a to z racji, że sprawa pp. Lichtensteina i Milmana nie została definitywnie załatwiona. Prezes uznał, że ta przyczyna jest usprawiedliwiająca i dlatego r. Margolis figuruje na listach radnych.

3. Zawiadomienia członków R. M. dr. St. Kopcińskiego, B. Mazurowskiego, dr. A. Margolisa, L. J. Minberga, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

4. Odezwy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dn. 12. IV. r. b, № SM. 121/11 W. № SM. 2021/24 w przedmiocie podatku od paszportów zagranicznych na rzecz m. Łodzi.

5. Pismo Urzędu Wojewódzkiego — Wydziału Samorządowego № L. SM. 542/9 z dn. 24 maja r. b. w sprawie ograniczenia wydatków administracyjnych związków komunalnych (wyjazdy przedstaw zw. samorz.).

6. Pismo Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego — Departamentu Szkolnictwa Powszechnego, № 5129/1 z dnia 15 maja 1924 roku w sprawie zasiłku na budowę 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Łodzi przy ul. Nowo-Marysińskiej.

7. Orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej Magistratu m. Łodzi z dnia 5. I. 24 r. w sprawie dochodzeń dyscyplinarnych przeciwko p. Wac-

ławowi Rybskiemu, Dyktorowi Oddziału Planacji Miejskich

„Wobec nieprzestrzegania zarządzenia, wydanego ustnie przez ławnika Wydziału Gospodarczego J. Bednarczyka, co do bezwzględnego zakazu ścinania drzew na Plantacjach miejskich i przez to samo dawania złego przykładu swoim podwładnym w przedmiocie łamania zarządzeń władzy zwierzchniej, uznać p. Rybskiego winnym wykroczenia służbowego i na zasadzie art. 48 Dekretu o samorządzie miejskim, ujętego w art. 39 Pragmatyki służbowej dla pracowników Zarządu m. Łodzi, ukarać go porządkową nagana.

Na zasadzie art. 42 Przepisów o organizacji Komisji Dyscyplinarnej przywraca się p. Rybskiemu wszelkie prawa służbowe, czas zawieszenia w służbie należy zaliczyć do czasu służby czynnej, a prócz tego należy mu wypłacić tę część uposażenia, którą wstrzymano na czas zawieszenia”.

Uchwalono.

I. W sprawie uzupełnienia porządku dziennego:

Uzupełnić porządek dzienny przez wniesienie spraw, załatwionych na ostatnim posiedzeniu Komisji-Skarbowo-Budżetowej i do Spraw Ogólnych.

II. W sprawie budżetu Zarządu Miejskiego na rok administr. 1924:

Przyjąć do wiadomości następujące postanowienie Konwentu Seniorów w przedmiocie ustalenia toku obrad:

1. Rozesłanie Zamierzeń Skarbowych Zarządu Miejskiego na rok admin. 1924 wraz ze zmianami wniesionymi przez Komisję Skarbowo-Budżetową uznać za pierwsze czytanie;

2. Po wysłuchaniu referatu przewodniczącego Komisji Skarbowo-Budżetowej o całokształcie budżetu oraz przemówienia prezydenta miasta, następuje debata generalna, w której zabierają głos mówcy generalni, wyznaczeni przez poszczególne ugrupowania. Czas trwania pierwszego przemówienia maximum 30 min., drugiego — maximum 10 minut;

Uwaga: Wnioski, dotyczące całokształtu gospodarki miejskiej zgła-

szane być mogą jedynie w czasie debaty generalnej.

3. Po ukończeniu debaty generalnej przystępuje się do drugiego czytania według działów w porządku następującym.

Dział	radni
I Rada Miejska	Fiedler
Ia Wydz. Prezydjalny	Fiedler
III „ Ośw. i Kult.	Ildzkowski
IV „ Opieki Społ.	Karliński
V „ Budownictwa	Turski
VI „ Zdrow. Publ.	Bartczak
VIII Urząd St. Cywiln.	Geppert
IX Wydz. Statystyczny	Bartczak
X „ Mieszkaniowy	Turski
XI „ Przedsięb. M.	Macher
„ Handlowy	Geppert
Gazownie Miejskie	Macher
VII Wydz. Gospod.	Zubert
II „ Podatkowy	Waszkiewicz
Ila „ Finans. Obr.	Praszkier

przyczem :

a) czytanie każdego działu, po zreferowaniu przez sprawozdawcę Komisji Skarbowo-Budżetowej, poprzedza dyskusja ogólna do której frakcjom, życzącym wziąć udział w takowej przysługuje prawo delegowania 2-ch mówców; czas trwania pierwszego przemówienia 10 minut, drugiego — 5.

b) po ukończeniu dyskusji ogólnej przewodniczący R. M. przystępuje do odczytywania pozycji zawartych w poszczególnych tytułach. O ile do odczytanych pozycji danego tytułu nie zgłoszono poprawek, głosowanie odbywa się tytułami, w razie przeciwnym po odczytaniu wszystkich pozycji przewodniczący podaje przedewszystkiem pod głosowanie poprawki.

Uwaga I: Zgłaszającym poprawki przysługuje prawo uzasadnienia tychże w przemówieniach max. 3-minutowych.

Uwaga II: Wnioski, dotyczące całokształtu gospodarki danego działu budżetu, zgłaszane być mogą jedynie w czasie dyskusji ogólnej nad tym działem; poprawki do poszczególnych pozycji — w czasie odczytywania przez przewodniczącego da-

nego tytułu, a więc przed przystąpieniem nad nim do głosowania.

4. Po ukończeniu drugiego czytania następuje 3-cie, w czasie którego, zgodnie z regulaminem obrad, dyskusja dopuszczalna jest jedynie nad wnioskami, popartymi podpisami 10-ciu członków R. M. Przemawiają — jeden mówca — za i jeden — przeciw; czas trwania tych przemówień 5 minut.

5. Po trzecim czytaniu głosowanie nad przyjęciem lub odrzuceniem budżetu en bloc.

(Uchwałę powzięto jednomyślnie).

W związku z p. 2 powyższego postanowienia Rada wysłuchała wyczerpującego referatu przewodniczącego Komisji Skarbowo-Budżetowej o całokształcie budżetu oraz przemówienia Prezydenta miasta.

Debatę generalną odroczone do następnego posiedzenia R. M.

III. W sprawie powołania do życia instytucji p. n. „Ubezpieczenia racjonalności Gminy Miejskiej Łódź“ oraz zatwierdzenia jej statutu: (głosowanie powtórne, zgodnie z art. 26 R. O.):

Sprawę przekazać do łącznego rozpatrzenia Komisjom Regulaminowo-Prawnej i do Spraw Ogólnych.

Z powodu spóźnionej pory przewodniczący o godz. 11 min. 15 wiecz. zamyka posiedzenie.

Przewodniczący (—) Dr. B. Fichna.

Radny sekretarz (—) W. Credowa.

Prowadzący protokół (—) P. Rundo.

Protokół

18 (II sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 11 czerwca 1924 roku.

Komplet radnych 74. Komplet członków Magistratu 11. Obecnych radnych 60. Obecnych członków Magistratu 10.

Posiedzenie otworzył o godz. 20 min. 15 Prezes Rady Miejskiej, dr. B. Fichna w obecności quorum Rady (70 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego rr. sekretarzy O. Grasa i R. Wojakowskiego oraz Dyrektora Biura R. M., p. P. Rundo, do prowadzenia protokołu

Przyjęto do wiadomości:

Zawiadomienia członków R. M.: dr. J. Arcta, inż. K. Folkierskiego, dr. St. Kopcińskiego, B. Mazurowskiego, dr. A. Margolisa, L. J. Mincburga usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

Na porządku dziennym obrady nad budżetem Zarządu Miejskiego na rok admin. 1925.

Zgodnie z ustalonym na posiedzeniu poprzednim tokiem obrad, w debacie generalnej zabierają głos:

z ramienia frakcji:

N. P. R.	rr. Pfeiffer i Zubert,
Ch. D.	„ Idźkowski i Stypułkowski,
N. P. P.	r. Kuk,
Koła Narod.	„ Fiedler,
P. P. S.	„ Rapalski,
Bundu	„ Poznański,
Poale Sjon.	„ Holenderski,
Żydowskich	„ Rosenblatt,
Sjon. Part. Pr.	„ dr. Schweig,

przyczem rr. Poznański, Kuk, Rapalski i Holenderski w imieniu reprezentowanych przez nich ugrupowań zgłaszają szereg wniosków.

Prócz tego zabierali głos: z ramienia Magistratu wprez. Wojewódzki oraz jako ostatni—r. Waszkiewicz, sprawozdawca generalny Komisji Skarbowo-Budżetowej.

Wobec wyczerpania listy mówców przewodniczący stwierdza, że debatę generalną należy uważać za zakończoną oraz że, ze względu na spóźnioną porę (godz. 1), przystąpienie do drugiego czytania (dyskusja szczegółowa) odracza do jutrzejszego posiedzenia Rady Miejskiej.

Przewodniczący(—) Dr. B. Fichna.

Prowadzący protokół(—) P. Rundo.

Radni-sekretarze:

(—) O. Grass (—) R. Wojakowski.

Obwieszczenia i Okólniki.

Okólnik № 37.

1. Poleca się zawiadomić Wydział Gospodarczy w terminie do dnia

1 czerwca 1924 roku, jakiego remontu wymagają lokale, zajmowane przez biura i instytucje miejskie. W celu dania możności Wydziałowi Gospodarczemu lepszego zorientowania się należy podawać ilość pieców, które należy postawić, przestawić względnie naprawić, ilość i wielkość szyb, które należy wstawić, powierzyć ścian w ubikacjach, które należy odświeżyć, i t. p.—

2. Wykonywując uchwałę Prezydium Magistratu № 700 z dnia 1-go kwietnia 1924 roku, zawiadamia się, iż o zniszczeniu akt Wydziałowych względnie o przekazaniu ich do archiwum miejskiego winna decydować w każdym poszczególnym wypadku Komisja, złożona z pp. ławnika i naczelnika danego Wydziału oraz przedstawicieli Oddziału Prawnego i Archiwum Miejskiego. Komisje tego rodzaju powołują do życia ławnicy-przewodniczący poszczególnych Wydziałów.—

3. Wzywa się kierownictwa wszystkich Wydziałów, Oddziałów i instytucji miejskich do poczynienia oszczędności w zużywaniu światła elektrycznego względnie gazowego przez:

a) zapalanie światła wieczorem dopiero po wyraźnem zapadnięciu zmierzchu i gaszenie go możliwie weześnie,

b) pozostawianie światła na noc tylko w razie koniecznej potrzeby,

c) wykręcanie żarówek tam, gdzie się można obyć bez światła,

d) zapalanie światła w pomieszczeniach, gdzie przebywa się czasowo, tylko w chwili wejścia do niego, i bezwzględne gaszenie przy wyjściu,

e) zmianę żarówek o większej sile świetlnej na mniejszą wszędzie, gdzie warunki na to pozwalają.—

4. Nawiązując do uchwały Prezydium Magistratu № 54 z dnia 17 stycznia 1924 roku, zawiadamia się, że sprzątaczkі obowiązane są pracować w biurach i instytucjach miejskich obowiązkowo 8 godz. dzien-

nie, a mianowicie: zimową porą od godziny 6 do godziny 8 i od godziny 15 do 21, letnią porą od godziny 7 do godziny 8 i od godziny 15 do godziny 22. Zarządzenie to ma na celu zobowiązanie sprzątaczek do utrzymywania lokali biurowych w należytym porządku.

5 Wykonywając uchwałę Prezydium Magistratu № 495 z dn. 6 marca 1924 roku, przypomina się Wydziałom, iż sprawozdania kwartalne ze swej działalności opracowane szczegółowo w myśl wskazówek, udzielonych przez dyrektora Zarządu Głównego na konferencji kierowników Wydziałów w dniu 1 lutego 1924 roku, winny nadsyłać Wydziałowi Prezydyjalnemu w 2 egzemplarzach (jeden dla Prezydium Magistratu, drugi dla Oddziału Prasowego). Sprawozdania za I kwartał roku bieżącego winny być nadsyłane do dnia 15 maja 1924 roku, za II kwartał — do dnia 15 sierpnia 1924 roku, za III kwartał — do dnia 15 listopada 1924 roku, i za IV kwartał — do dnia 15 lutego 1925 roku.—

Łódź, dn. 22 maja 1924 r.

Prezydent (—) M. Cynarski.

Dyrektor Zarządu Głównego

(—) J. Zalewski.

Kronika miejska.

— **Z Miejskich Kursów Bibliotekarskich.** Wydział Oświaty i Kultury zorganizował przy Miejskiej Bibliotece Publicznej kursy bibliotekarskie w celu przysposobienia rezerw fachowych do rozszerzającej się sieci bibliotek miejskich, oraz — przeszkolenia pracującego już personela.

Stac hazami kursów byli pracownicy bibliotek miejskich oraz osoby postronne. Pierwsi zapisali się w komplecie w ilości 13 osób, drugich zaś zgłosiło się osób 45. Frekwencja personela bibliotek w czasie trwania kursów wynosiła — 100% (13 osób) zaś osób z zewnątrz — 80% (35 osób). Ogółem uczęszczało 45 osób.

Wykłady odbywały się w lokalu Biblioteki Publicznej od dnia 5 do

17 maja włącznie, w godzinach od 8 do 10 rano. Prelekcję wygłoszono 22. Wykładajęcymi byli: pp. J. Augustyniak — kierownik kursów (15 wykładów o technice bibliotekarskiej), Goldmanowa, kier. bibl. „Zorza“ (1 wykład p. t. „Stosunek bibliotekarza do czytelnika młodocianego“), Z. Hajkowski, ławnik Wydziału Oświaty i Kultury (1 wykład p. t. „Bibliografja na usługach bibliotekarza“), dr. St. Kopeński, senator. (1 wykład, „Rola bibliotek w życiu społecznym“), F. Kraczkowski, ławnik Wydziału Oświaty i Kultury, (1 wykład, „Sztuka głośnego czytania w bibliotece powszechnej“), Mayzłowa „Kierown. Wypożycz. T. K. O. (1 wykład, „Stosunek bibliotekarza do czytelnika dorosłego“), W. Piaskowski, kierownik Muzeum Miejskiego (1 wykład „Grafika w bibliotece“), E. Rosset, naczelnik Wydziału Statystycznego. (1 wykład „Statystyka w czytelnictwie“), S. Świderski, kier. III M. Wypoż. (1 wykład „Administracja i kancelarja w bibliotece“).

Na zakończenie kursów słuchacze zwiedzili szczegółowo urządzenie Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz II i III Miejskich wypoż. książek dla dzieci. Ponadto słuchacze odbyli wycieczkę do wielkich zakładów graficznych w Łodzi p. f. „Z. Manitius“, gdzie objaśnień fachowych udzielał dyrektor zakładu p. J. Borysiewicz.

Repetycje odbyły się dn. 20 maja, w obecności komisji organizacyjnej: p. Mayzłowej i S. Świderskiego. Egzamin prowadził p. J. Augustyniak, kier. kursów. Do egzamina stanęło 10 osób bibliotekarzy i 32 osoby z zewnątrz, ogółem 42 osoby (90%), w tem 14 mężcz. i 28 kobiet.

W wyniku 6 egzaminów osób otrzymało ocenę celującą, 25 — dobrą, 10 — dostateczną i 1 — niedostateczną. Zaświadczeń wydano 41.

Praktykę bibliotekarską słuchacze odbywać będą od dnia 26 maja, w ciągu jednego miesiąca, w bibliotekach miejskich i społecznych.

Wynik egzaminów jest najzupełniej zadawalniający, a cel kursów

osiągnięty, bowiem słuchacze wykazali wielki zasób wiadomości fachowych, pogłębili swe zainteresowanie w tej specjalności, miasto zaś uzyskało spory zastęp wykwalifikowanych pracowników, którzy z dobrym skutkiem pracować mogą w bibliotekach powszechnych.

Kursy bibliotekarskie nie posiadały żadnego budżetu; słuchacze korzystali z wykładów bezpłatnie, a kierownictwo i prelegenci pracowali bezinteresownie.

— **Subwencja dla kursów.** Inspektor Szkolny m. Łodzi zwrócił się do Magistrata o udzielenie z funduszków miejskich subwencji na prowadzenie 4-tygodniowego kursa początkowego rysunków i robót ręcznych dla nauczycielstwa szkół powszechnych. Kurs ten odbędzie się w okresie wakacyjnym.

Na wniosek Wydziału Oświaty i Kultury Magistrat postanowił udzielić na ten cel subwencji w wysokości 375 milionów mk.

— **Nauka języka rosyjskiego.** Zgodnie z motywowaną względami praktycznymi uchwałą delegacji Wydziału Oświaty i Kultury w sprawie nauki języka rosyjskiego w Miejskiej Szkole Handlowej — Magistrat postanowił wystąpić do Ministerstwa W. R. i O. P. z memorjałem co do odpowiedniego rozszerzenia programu nauczania we wspomnianej uczelni.

— **Komitet budowy gmachów Miejskich Domów Wychowawczych.** Na posiedzeniu delegacji Wydziału Opieki Społecznej, w związku z rozpoczęciem w najbliższym czasie budowy gmachów Miejskich Domów Wychowawczych, wybrano specjalny komitet. W skład Komitetu weszli: ławnik Wydziału Opieki Społecznej, p. Adamski, ławnik Wydziału Budownictwa, inż. Folkierski, ławnik Wydziału Oświaty i Kultury, p. Hajkowski, oraz członkowie delegacji radni: Credowa, ks. prałat Kaczyński, Rode oraz p. Kłuszyńska.

Komitetowi budowy gmachów Miejskich Domów Wychowawczych udzie-

lono prawo kooptowania fachowców z pośród lekarzy i inżynierów budowlanych.

— **Z Miejskiej Galerji Sztuki.** W lokalu Miejskiej Galerji Sztuki otwarta została czytelnia pism artystycznych polskich i obcych, która narażenie obejmuje 15 pierwszorzędnych wydawnictw jak: „The Studio“, „L'Amour de l'art“ i inne. Z czytelnii bezpłatnie korzystać mogą zwiedzający wystawę.

Prócz rocznych kart wejścia z prawem uczestnictwa w rozlosowaniu dzieł sztuki, rozpoczęto sprzedaż rocznych biletów ulgowych w cenie 7,50 zł. dla członków rodzin posiadaczy biletów rocznych, aczającej się młodzieży oraz pracowników i urzędników instytucji miejskich i nauczycielstwa.

Henryk Kana, który odniósł niedawno tak poważny sukces na wystawie „Rytma“ w Warszawie, nadał w tych dniach pełną wyrazu głowę „Chrystasa“. Wystawa po ukończeniu odpowiedniej instalacji elektrycznej otwarta jest obecnie do godz. 8,30 wiecz.

— **Z Miejskiej Rady Szkolnej.** Na ostatnim posiedzeniu Miejskiej Rady Szkolnej, które odbyło się pod przewodnictwem d-ra Skalskiego, rozpatrywano m. in. sprawę organizacji szkół powszechnych. Po długiej i ożywionej dyskusji, na wniosek p. Wasilewskiego, uchwalono następującą rezolucję:

Rada Szkolna Miejska m. Łodzi, zabiegając nieustannie, aby szkolnictwo powszechne postawić jak najszybciej na odpowiedniej wysokości, w celu umożliwienia najszerszym masom zdobycia choćby minimalnego zakresu wykształcenia ogólnego uchwała: 1) prosić Ministerstwo W. R. i O. P. o otwarcie w r. b. wakacyjnego kursu dokształcającego w Łodzi dla nauczycieli niewykwalifikowanych w celu umożliwienia im uzupełnienia kwalifikacyj, względnie uprawnienia odpowiedniego kursu

prywatnego; 2) prosić Ministerstwo W. R. i O. P. o zarządzenie, aby w przyszłości wszelkie zamierzenia władz szkolnych, mogące wywołać zmianę organizacji szkół i sieci szkolnej, były wykonywane po porozumieniu się z Radą Szkolną, zgodnie z przepisami tymczasowymi o szkołach powszechnych.

Poza tem postanowiono wystąpić z memorjałem do Ministerstwa W. R. i O. P. oraz do komisji oświatowych Sejmu i Senatu w sprawie niektórych uprawnień, dotyczących kompetencji Rad Szkolnych Miejskich.

— **Umorzenie opłat za świadczenia Wydziału Zdrowotności Publicznej.** W dniu 26 maja r. b. odbyło się posiedzenie komisji do zwalniania od opłat szpitalnych ubogich mieszkańców m. Łodzi, na którym rozpatrzono ogółem 375 spraw. Komisja umorzyła 195 rachunków za odkażenie lokali szkół powszechnych i mieszkań prywatnych po chorobach zakaźnych, 17 rachunków za pochowanie zwłok ubogich mieszkańców, zmarłych w szpitalach, 3 rachunki za dokonanie zdjęć roentgenowskich oraz 160 rachunków za leczenie ubogich mieszkańców m. Łodzi w szpitalach miejskich i prywatnych. Ogólna kwota umorzonych należności wynosi złotych 24.556 gr. 30.

— **Nowy statut o podatku od biletów tramwajowych.** Magistrat na posiedzeniu swem postanowił wystąpić do Rady Miejskiej z projektem nowego statutu o komunalnym podatku od biletów jazdy tramwajami i kolejkami dojazdowymi.

Zgodnie z projektem podatek będzie pobierany w formie 10% dopłaty do stawek taryfowych za kurs tramwajowy, względnie za przejazd na elektrycznych kolejkach dojazdowych na przestrzeni położonej w granicach miasta. Bilety bezpłatne są wolne od podatku. Zarządy zainteresowanych przedsiębiorstw obowiązkane będą pobrane za każdy

okres miesięczny na rzecz miasta kwoty podatkowe wpłacać do Kasy Miejskiej najpóźniej w ciągu pierwszych 10 dni następnego miesiąca. Należności, nieuiszczone w terminie ściągane będą w drodze egzekucji z dołączeniem odsetek za zwłokę oraz kosztów egzekucyjnych. Tytułem zwrotu kosztów, związanych z pobieraniem podatku, zarządy wymienionych przedsiębiorstw otrzymują 3% pobranych kwot podatkowych.

— **Wyjazd dzieci do Rabki.** W dniu 24 maja r. b. Wydział Opieki Społecznej wysłał do Rabki pierwszą partję chorych dzieci, składającą się z 40 osób. Z liczącej tej 20 dzieci przypada na Kasę Chorych, 13 — z Miejskich Domów Wychowawczych i 7 — zakwalifikowanych przez Sekcję do Walki z gruźlicą.

Z życia miast polskich.

Rozszerzenie miasta.

Starożytne miasteczko Zakroczym na mocy rozporządzenia rady ministrów zostało rozszerzone i wydzielone. Miasteczko to posiadało ciekawą konstrukcję granic, gdyż środek miasta z kilkoma ulicami należał do obecnej gminy wiejskiej Poniechowa. Rozszerzenia miasta długo opierała się gmina, wbrew własnym interesom, gdyż przez akt rozszerzenia Zakroczyimia gmina ta płacić będzie mniejsze podatki miejskie.—

Podatek na fundusz rozbudowy m. st. Warszawy.

Korzystając z uprawnień, jakie gminom miejskim nadaje ustawa o rozbudowie miast magistrat opracował projekt nowego podatku, z którego wpływ przeznacza się na fundusz rozbudowy m. st. Warszawy.

Podatek ten, według projektu, ma wynosić dwa i pół proc. przedwojennego rocznego komornego, przy czem jeden rubel przedwojennego komornego przelicza się na 2 zł. 66 gr.

Podatkowi podlegają wszelkiego rodzaju mieszkania, zakłady przemysłowe, handlowe, i t. p. Natomiast, oprócz świątyń i pomieszczeń, zajętych przez władze państwowe komunalne, przedstawicielstwa cudzoziemskie, instytucje naukowe i dobroczynne, nie podlegają podatkowi lokale w domach wybudowanych, odbudowanych lub w częściach domów dobudowanych i nadbudowanych po dn. 1 stycznia 1919 r.

Podatek, który ma obowiązywać w ciągu lat pięciu, opłacać będzie główny lokator.

Towarzystwo miłośników Bydgoszczy.

Towarzystwa miłośników miast mają za zadanie ochronę zabytków historycznych, apiększanie ogrodów i ulic miasta zakładanie nowych placówek kulturalno-artystycznych, popularyzowanie pamiątek historycznych, znajdujących się w mieście i propagandę kultury estetycznej wśród najszerszych warstw.

Tę samą zadania wzięło na siebie rok temu założone w Bydgoszczy Towarzystwo miłośników miasta i jego okolic. W ciągu swego krótkiego istnienia zaprojektowało wydanie monografii i albumu akwafortowej Bydgoszczy, zajęło się estetycznym wyglądem ogrodów i plant bydgoskich. W jego łonie powstała myśl znieśienia wieży Bismarcka, ono zainteresowało się kwestją odnowienia Fary, popierając akcję w tym kierunku wedle możliwości i sił, słowem rozwinęło żywą i z gorącego poczucia piękna, z serdecznego ukochania własnych kątów płynącą działalność.

Obecnie Magistrat i Rada miejska zwróciły się z gorącą prośbą do obywateli, aby owiani duchem miłości dla swego miasta, jaknajliczniej zapisywali się na członków Towarzystwa i poparli piękny cel.

Kronika zagraniczna.

Klasy dla anormalnych dzieci szkolnych.

W szkołach publicznych w Chicago znajduje się wielka liczba dzieci, tak słabo rozwiniętych umysłowo, że nie mogą czynić postępów w nauce tak, jak inne dzieci w ich wieku. Wspólne kształcenie tych dzieci władze szkolne uznały za bardzo uciążliwe dla dzieci anormalnych, a za niepotrzebną stratę czasu dla dzieci o przeciętnych zdolnościach umysłowych. Od dnia 14 stycznia r. b. z rozporządzenia dotychczasowego inspektora szkół, we wszystkich szkołach publicznych w Chicago, założone zostały specjalne klasy dla dzieci anormalnych.

W klasach tych dzieci będą uczone wszystkich przedmiotów w granicach szkoły elementarnej, oraz różnych robót ręcznych. Na ten cel władze szkolne mają stały fundusz, uchwalony niedawno przez radę szkolną. Dotychczas niektóre dzieci anormalne odsyłano do szkół, prowadzonych przez powiat, inne chodziły do tych samych szkół, co inne dzieci, a reszta nie uczyła się nigdzie.*)

Podatek od zwiedzających Paryż.

Rada miejska Paryża przedstawiła parlamentowi wniosek, domagający się, aby wszyscy obcy, których pobyt w Paryżu przekroczy 48 godzin, obowiązani byli zapłacić się w pozwolenie na pobyt w stolicy — „permis de séjour“. Koszt takiego pozwolenia oznaczono na 20 fr., zaś ważne ma być na przeciąg czterech miesięcy.

*) Samorząd łódzki już w r. 1921 rozpoczął zakładanie specjalnych szkół powszechnych dla dzieci niedorozwiniętych, moralnie zaniedbanych i głuchoniemych. W r. szkolnym 1923/24 szkół takich Łódź posiada — 4.

Treść numeru 25-go:

Zamierzenia Skarbowe Zarządu m. Łodzi na rok 1925. — Exposé p. prez. M. Cynarskiego.

Dział Sprawozdawczy.

Protokół 17 posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 28 maja 1924 roku.— Protokół

18 posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 11 czerwca 1924 roku.—

Obwieszczenia i okólniki:

Okólnik № 37 w sprawie zawiadomienia Wydział Gospodarczy jakiego remontu wymagają lokale, zajmowane przez instytucje miejskie.—

Kronika miejska.— Z życia miast polskich.— Kronika zagraniczna.—

Licytacje przymusowe.

Wydział Podatkowy Dział Sekwestracyjny — Plac Wolności 14, niniejszym podaje do wiadomości, że w dniu dzisiejszym t. j. 18 czerwca 1924 roku o godz. 10-jej rano odbędą się licytacje przymusowe ruchomości niżej podanych osób:

Zelmana Gajera, Zgierska 96, biurko, kanapa i kredens. Rozenbluma S. Kielma 5, lodownia, kontuar i waga. Laufera D. przy Dolnej Batuty 4, szafa. Lewkowskiego J. Zgierska 16, zegar. Rubinowicza S. Zgierska 18, mydło. Szylita Zgierska 56, 3 kapy. Aizenbacha M. Zgierska 58, 4 paczki przędzy. Motyla L. Zgierska 58, 3 paczki przędzy. Bernheima S. Nowo-Cegielniana 10, 4 krzesła Kąkana Zawadzka 9, 2 stoliki i wazon. Spirytusa Szkołna 17, kredens, porcelana. Feldmana A. Al. I-go Maja 35, szafa. Kahana M. Gęsia 7, kubek. Neumana J. Al. I-go Maja 9, 3 koldry, toaleta. Winklera Szkołna 26, lustro, szafa. Kłrsbauma Zakątna 19, kredens, obrus. Tautman Zielona 3, 40 paczek przędzy, 2 kasy, maszyna do pisania. Bornsteina Wschodnia 4, tremo i kredens. Gynbauma Wolborska 35, 2 szafy, stół, 5 krzeseł i zegar. Icksona Południowa 9, zegar. Abrama Beima, Kilińskiego 44, kredens. Lewinsona, Pomorska 20, zegar. Cymbelkopft Wolborska 38, szafa. Przybyłowicza J. Wolborska 38, szafa. Lasmana L. Kilińskiego 18, kredens, obrus, stół i otomana. Trubowicza F. Ogrodowa 3, towar. Luksenberga, Pomorska 13, szafa. Sztillermana, Wolborska 33, biurko. Bańsza, Wschodnia 64, 10 czapek. Kotlickiego Wschodnia 55, kredens i pomocnik. Orbacha, Cegielniana 43, garderoba, toaletka i otomana. Oppenheima, Narutowicza 4, kredens. Magidow, Zielona 17, szafa. Sachrow, Wschodnia 57, kredens i zegar. Engelman, Południowa 11, biurko. Lorenc Al. I-go Maja 46, waga. Fajwłowicza, Piotrkowska 43, towar. Tiber, N.-Cegielniana 36, waga. Berman I. Ogrodowa 14, towar. Berysa R. Konstanyńska 3, zegar. Ungera J. Południowa 42, 2 obrusy i zegar. Borensteina M. Nowomiejska 30, 40 butelek wina. Kopla A. Piotrkowska 70, 6 chustek. Rappoport, Pańska 15, obrus. Krenberga A. Brzezińska 20, zegar. Gajzermana — zegarek, palta, ubranie.

Dnia 20 czerwca 1924 roku o godz. 9-jej rano:

Nirenberga Andrzeja 45, 2 koldry. Rozenowajga A. Aleja I-go Maja 29, kredens i otomana. Kufelta Al. I-go Maja 4, kredens, zegar, toaleta. Muzozena W. Zachodnia 33, szafa i kredens. Szmuklerowskiego Piotrkowska 73, kasa, maszyna do pisania. Szkólnika B. Południowa 20, towar Benke, Karolewska 9, lustro i otomana. Domanowicz, 28 Pułku Strzelców Kaniowskich 62, pianino. Hintze, Podleśna 17, 2 sztuki towaru, kredens, toaleta, szafa, otomana, maszyna do pisania. Szwarcza Wólczńska 61, kredens. Wajna, Lipowa 53, pianino. Tempela, Narutowicza 5, kredens, stół i 3 krzesła. Witkowskiego J. Pańska 54, kapelusze. Beck, Podleśna 14, kredens. Lichfelda, Traugutta 5, biurko i krzesło. Staropolskiego, Lipowa 64, kredens. Barskiego L. Pańska 77, fortepian. Ingstera A. Traugutta 5, kredens, pomocnik, biurko i 2 fotele. Nadela A. Andrzeja 42, kredens. Zalmana D. 6-go Sierpnia 30, kredens. Habermana O. Lipowa 57, pianino. Janowskiego H. Piotrkowska 108, kredens i 2 szafy. Lipszyca S. Pańska 95, szafa i lustro. Lusterzuka A. Andrzeja 38, szafa i lustro. Lichteusteina Wólczńska 52, tremo. Jerozolimka Dzielna 31, tremo. Jakubowicza Kilińskiego 53, tremo. Ulrycha, Kilińskiego 118, stół. Zalasa Kilińskiego 110, warsztat stolarski. Frydrycha S. Kilińskiego 121, tremo. Złotogórskiego F. Składowa 14, 2 krzesła. Miśliborskiego B. Kilińskiego 86, kredens i zegar. Hammera Jul. Kilińskiego 105, kredens. Michrowskiego Kilińskiego 113, szafa. Laskowskiego J. Sienkiewicza 6, kredens i zegar. Szachno L. Kilińskiego 86, kredens i zegar. Dymanta E. Kilińskiego 163, maszyna do szycia. German J. Nawrot 38, pianino. Rajcherta U. Składowa 33, 2 szafy i kanapa. Domanowicza L. Kilińskiego 2, 2 szafy. Rajchmana O. Dzielna 25, lustro. Światłowskiego M. Kilińskiego 77, zegar. Makówka P. Przędzalniana 107, szafa. Jaranowskiego P. Łagiewnicka 7, szafa. Majchrzaka B. Rokicińska 13, lustro. Pomeranca M. Żelazna 7, obrus. Oswalda Gera, Żelazna 9, kredens. Rajnholda Sienkiewicza 102, fortepian. Goldberga Targowa 67, 2 szafy. Ulrich Senatora 21, biurko. Koldrowicz E. Rzgowska 57, 6 krzeseł. Fitze B. Napiórkowskiego 76, szafa, tremo i kanapa. Groskopf Traugutta 4, kasa. Chojnackiego D. Andrzeja 37, lustro. Webera A. Pańska 46, kredens. Poznańskiego J., Sienkiewicza 2, biurko. Finkelsteina Sienkiewicza 22, biurko. Goldberga H. 6-go Sierpnia 33, 2 kapy. Goldinga M. Pańska 77, palto. Mogalskiego F. Mazurska 25, zakiet. Szepsa J. Piotrkowska 113, leżanka. Zygadlewicza L. Rzgowska 74, aparat kinematograficzny, lustro, 225 krzeseł i motor.

Redaktor: **Bolesław Dudziński.**

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Obito w tłoczni B-ei Holcman w Łodzi ul. Zawadzka № 7.